

Slovo k povzbuzení na neděli 9. října 2022, na 28. neděli v mezidobí – C
Biblická čtení: 2Král 5,14-17; Ž 98; 2Tim 2,8-13; Lk 17,11-19

Milé sestry, milí bratři,

dnešní **první a evangelijní** čtení – takto vedle sebe, dohromady – představují celkem dobrý příklad, jak se to vlastně má se vztahem **starozákonního předobrazu** a jeho **novozákonního naplnění**: Mezi příběhem uzdravení pohanského velmože Námána prorokem Elizeem a svědectvím o uzdravení deseti malomocných Pánem Ježíšem najdeme celou řadu **podobností i rozdílů**. Nový Zákon má sice svůj předobraz ve Starém, je jeho završením, ale v mnohém jej zároveň překonává.

V obou případech, které mezi sebou dělí nějakých osm set let, jde o **uzdravení z malomocenství**; to, jak dobře známo, bylo a je nejen děsivou nemocí, ale být malomocný znamenalo i být **vyločen ze společnosti**, z prostředí živých, v židovském prostředí dokonce i z kultu, **z bohoslužby**; i proto to byli v Izraeli kněží, kteří posuzovali, kdo je zdravý anebo nemocen, očištěn k bohoslužbě či nikoli. **Zázračné uzdravení z malomocenství** – v případě Námána skrze proroka Elizea, který mu poručí se sedmkrát ponořit do Jordánu, v případě deseti malomocných je uzdravuje sám Pán Ježíš jediným slovem – je proto velkým **dobrodiním**, návratem do života.

Oběma **událostem** je společné, že uzdravení se děje **Boží mocí, Božím zázrakem**.

Pak je zde ale i celá řada **rozdílů**: **Náman**, ať už Syřan či Aramejec, musí vážit **dalekou** cestu do Samaří, zatímco **deseti malomocným** stačí **zavolat** na Krista jdoucího kolem jejich vesnice (není jasné, zda je zrovna v Samařsku anebo Galilei). **Náman** chce poděkovat Elizeovi svými bohatými **dary**, prorok je nepřijme, čímž je Náman natolik ohromen, snad více než samotným uzdravením (to už v dnešním úryvku nebylo), že vzdá Hospodinu čest a uvěří v něj. Z **deseti malomocných** jen jeden jediný, Židy pohrdaný **Samaritán** se vrátí a jde sám **poděkovat** Kristu za uzdravení a je, narozdíl od zbylých devíti, pro svou víru navíc **zachráněn, spasen**.

Kristus jako Boží Syn je zjevně **víc** než Boží prorok **Elizeus**, je **vrcholem** veškerého Božího působení a také definitivně **překonává** židovský partikularismus. Je zde a provždy **pro všechny lidi a celý svět**.

Je **mnohé** v obou textech k rozjímání, dovolte snad několik nesouvislých **podnětů**...

Zaprvé **není náhodou**, že v obou případech je uzdraven někdo **mimo Izrael**. V prvním čtení zcela, **Náman** je **pohan**. V evangeliu je to **Samaritán**, potomek Severního Izraele, z pohledu farizeů **odrodilec**, a proto zejména jimi **pohrdaný**. Krom biblického zakotvení faktu, že **Bůh** stále svou **milost**, svou **dobrotu** mnoha různými způsoby rozlévá **i mimo církve a i mimo křesťanství**, je zejména **Samaritán příkladem** pro všechny, kteří uvnitř křesťanství a církve jsou, zejména různé duchovní „profesionály“, ať už tím myslíme cokoli. Samaritán je prototyp člověka, který dokáže mnohem **nesamozřejměji a pokorněji vnímat a přijímat dobrodiní**, jehož se mu dostává, který si možná více dokáže vážit dobrého, co má, než mnohý z nás. Protože takový Samaritán třeba ani nic nečeká, nic si nenárokuje.

Vnímání **nesamozřejmosti dobrých věcí** je totiž jedním z předpokladů možnosti vidění Boha i druhých lidí, a to nejen v evangeliu, ale pořád. Vedle mnoha bolestí a trápení, jež každý člověka má a každého obklopují, jsou zde přece také **věci a vztahy dobré a krásné**, které každému z nás byly dány. A za nimi je vždy nějak tajemně **Bůh**, v posledku **Dárce** všeho dobrého, a jsou za nimi **i lidé**, naši dobrodinci. Pokorné vnímání **dobra** jako **nesamozřejmého** proto otevírá oči naší duše, náš vnitřní zrak a pomáhá jim vidět Boha a také lidi. Leckterí naši **nevěřící** bratři a sestry jsou nám v tomto leckdy **příkladem**, když dokáží dobré věci vidět a vnímat s velkou **vděčností**.

A nejen v tom, ale **i ve svých snahách o dobro**, jež konají často „**jen tak**“, bez motivace věčností či povinností víry, něco na způsob doktora Rieux, nezištného agnostika spontánně

pomáhajícího v imaginárním morem zasaženém a hermeticky uzavřeném městě, ze slavného románu Alberta Camuse *Mor*. Možná by nám takové nevěřící bratry a sestry dnes leckdy Pán Ježíš **ukázal** ne nepodobně tomu, jak farizeům dal vícekrát za příklad **Samaritána** (však vzpomeňme i na velebné podobnosti o milosrdném Samaritánovi).

V prvním čtení to nakonec byla **nezištnost Elizeova**, která Bohem uzdraveného Námána zasáhla, že uvěřil. V evangeliu **Pán Ježíš** uzdravuje vždy zcela **zadarmo**, a to každého, kdo se mu vírou otevře, se zvláštním zalíbením pro nejubožejší. **Nezištná lidská pomoc** je jednou z **nejbožtějších** věcí, kterých je člověk schopen a které zde na zemi Boha a jeho dobrotu tajemně **zpřítomňují** a lidská **srdce** Bohu tak pootevírají. **K nezištnosti** ve všech ohledech by nás naše křesťanská **víra** měla přímo vést.

Devět malomocných bylo uzdraveno, zbaveno tělesné nemoci, jen **jeden** – ten, který přišel poděkovat a v Krista uvěřil – byl **zachráněn**, byla uzdravena i jeho **duše**. **Tělesné zdraví** je nesmírně důležité, o tom v žádném případě není třeba jakkoli pochybovat a jeho hodnotu bagatelizovat. Není divu, že o ně Boha často prosíme. Ale **není** přeci jen ještě **všechno**. Je zde ještě **zdraví našeho srdce**, naší duše, na němž závisí celý náš život, jeho hlubší kvalita. I o ně, především o ně, o **uzdravení srdce** od nemoci zla, o posílení v dobrém bytí měli Pána Ježíše **žádat** a o ně **usilovat**. I to nám příklad Samaritána a Ježíšova slova «vstaň a jdi, tvá víra tě zachránila» mohou **připomínat**.

Milé sestry, milí bratří, kéž nás tedy následnost dnešního starozákonního a evangeliijního čtení povzbudí ve víře, že v **Pánu Ježíši** je Bůh člověku skutečně **nejblíže**, že **Kristus** je největším možným **naplněním** veškerého nejen starozákonního ale i náboženského a jakéhokoli jiného očekávání člověka. Snažme se s pokornou **vděčností hledat to dobré a krásné**, radovat se z toho, protože pak budeme moci snadněji vnímat **Boha** i **druhé lidi**. Vezměme si **příklad ze Samaritána** a děkujme Bohu i lidem. Vezměme si příklad i z Elizea a zejména z Krista a snažme se být co nejvíce **nezištní**. A vezme, že **tělesné zdraví**, i při vši své nesporné hodnotě a důležitosti, což si bolestně uvědomují zvláště nemocní, přeci jen ještě **není všechno**. Lze totiž – s Boží pomocí – žít krásný, bohatý a dobrý život i s narušeným zdravím, stejně jako s plným zdravím lze život nějak promrhat.

«Ale i když my jsme nevěrní, on (Bůh, Kristus) zůstává věrný, protože nemůže zapřít sám sebe».